

Zjevnost a skrytost

V době, kdy se nejrozmanitější „tajná učení“ množila do nepřehlednosti a kdy se mimořádný význam připisoval „zasvěcování“, musela mít Ježíšova slova, že není nic skrytého, co by nemělo být vyjeveno, mimořádný, přímo revoluční náboj a neméně závratné důsledky. Především je tu podrženo rozlišení mezi tím, co je „zjevné“, a tím, co je „skryto“; nejde o žádnou redukci na jedno nebo na druhé, ani o podcenění či zanedbávání jednoho či druhého. Mezi obojím je rozdíl, ale tento rozdíl má být postupně překlenován, zmírňován, proměňován: skryté má být vyjevováno a tudíž stát se (postupně se stávat) zjevným. O tom, komu se skryté má stávat zjevným, není žádná zmínka; proto musíme mít za to, že všem vůbec, tedy obecně, všeobecně. Celou záležitost musíme chápat komplexněji, než býváme zvyklí; především nesmíme mít na mysli jen lidskou subjektivitu. Skrytost nemusí být skrytostí jen pro nás, eventuálně pro někoho vůbec, nýbrž může jít o skrytost skutečnou. Právě tak zjevnost nemusí znamenat jen to, že si ji my uvědomujeme, nebo že si ji uvědomuje vůbec někdo, ale může to být zjevnost nezávislá na tom, zda si jí někdo povšimne. Jde o skutečnost, nikoli o uvědomění, o vědomí skutečnosti: to, že skryté má být zjeveno, je vlastně zaslíbení, je to „dobrá zpráva“. Znamená to možná zároveň rozdělení lidí na ty, kteří se tohoto vyjevování obávají nebo přímo hrozí, a na ty, pro které je tou hlavní nebo i jedinou nadějí. Jistě nám napadá, že tu jde především o Pravdu; pozoruhodné však je, že tu +máme zároveň významný pokus o reinterpetaci řeckého termínu pro „pravdu“, totiž ALÉTHEIA, což znamená právě „neskrytost“. Ukazuje to směrem zcela odlišným, než o jaký se pokouší ve své interpretaci Heidegger. Nejde o to, poznat to, co jest, tak, jak tj., a nic na tom neměnit, nechat to jen být takové, jaké tj. Jde o něco velmi odlišného: je třeba poznat to, co je zjevné, abychom tím připravili vše nezbytné k tomu, aby se vyjevilo i to, co je skryté.

(Písek, 080701-4.)